

Delta's zoeken steun bij elkaar

De skyline van Shanghai in de delta van de Yangtse rivier.

Wereldwijd staan delta's onder druk door bevolkingsgroei, industrialisatie en klimaatverandering. In de Delta Alliance zijn nu tien delta's uit Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Azië en Nederland verenigd, en een tiental andere Afrikaanse en Aziatische delta's zoeken nog aansluiting. 'Men wil weten hoe andere delta's met problemen omgaan', verklaart programmamanager Wim van Driel de belangstelling.

Het initiatief voor de Delta Alliance is bijna drie jaar geleden genomen vanuit het Nederlandse onderzoeksprogramma Kennis voor Klimaat, om de veerkracht van delta's te verbeteren. In de vleugels van de alliantie participeren overheidsorganisaties, ngo's, kennisinstellingen en enkele private ondernemers. 'Door een netwerk te vormen kunnen we kennis uitwisselen en de beperkte middelen effectiever en efficiënter benutten', licht Van Driel toe, die werkt bij Alterra, onderdeel van Wageningen UR. Specifiek aan delta's zijn hun lage ligging, vaak aan zee, waar ze te maken hebben met bodemdaling, bovenstroomse vervuiling van rivieren en verstedelijking. Megasteden als Cairo, Jakarta en Shanghai liggen in delta's. Daarnaast liggen in delta's belangrijke natuurgebieden.

Van Driel: 'Een delta is een soort putje van een groot stroomgebied. Bovendien overschrijdt dat stroomgebied vaak landsgrenzen, waardoor een delta daar moeilijk invloed op heeft. Zo bouwt China dammen in de

Mekong om elektriciteit op te wekken, maar dat houdt water en sediment tegen wat in de Mekongdelta in Vietnam nodig is om de bodemvruchtbaarheid op peil te houden en de zoutinvasie te bestrijden.'

Afgelopen jaar heeft Alterra samen met Deltares voor de alliantie een vergelijkende studie gedaan naar de kwetsbaarheid en veerkracht van tien delta's. Daar is een scorekaart voor ontwikkeld, waarmee nu en over een paar jaar weer de situatie in kaart kan worden gebracht. Het laat de kwetsbare punten zien, de kennisleemtes, en maatregelen die al worden genomen. Komende jaar wordt voor meer

delta's zo'n scorekaart gemaakt en de methodologie verder ontwikkeld. 'We hopen ook een studie te beginnen over wie wat in de delta's te zeggen heeft.'

In de Ciliwung-delta in Indonesië en de Bangladeshese Ganges-Brahmaputra-Meghna delta bleek de toestand het slechtst. In de Brahmaputra delta is de zoutinvasie bijvoorbeeld al voelbaar. Ook hier ligt de oorzaak in veranderingen in de toevoer van rivierwater, onder meer door de aanleg van dammen, gecombineerd met zeespiegelstijging. 'De stad Khulna kan er nu enkele maanden per jaar geen drinkwater uit halen omdat het water te zout is.' Een studie van Alterra, in opdracht van de Asian Development Bank, liet ook zien dat door het zoutprobleem een nieuwe pompstation nu beter dertig tot veertig kilometer verder stroomopwaarts gebouwd kan worden. In relatie tot klimaatverandering volgt de Delta Alliance met belangstelling een project van Alterra rond landbouw, natuur en visteelt in de Mekong. Van Driel: 'Die sectoren moet je in samenhang aanpassen aan klimaatverandering. In de natte perioden moet je meer water zien vast te houden in de rijstvelden en *flood plains*, om dat in drogere tijden te mixen met het zoutere water dat dan opkomt, zodat je toch rijst kunt verbouwen.' De Delta Alliance laat zelf binnenkort een vergelijkende studie doen naar hoe drie totaal verschillende delta's – Bangladesh, de Amerikaanse staat Californië en Nederland – omgaan met zoutinvasie. Voor achteroverleunen is geen tijd, maakt Van Driel duidelijk. 'De ontwikkelingen in de delta's gaan sneller dan de klimaatverandering. Naast de zeespiegelstijging van twee centimeter per jaar, kan in een delta ook nog eens de bodem met tien centimeter per jaar dalen.' En dat treft ook Nederland, zij het in mindere mate.

Informatie: www.delta-alliance.nl
rapport: <http://edepot.wur.nl/188269>
Contact: wim.vandriel@wur.nl
0317 - 48 23 08

Stichting Delta Alliance International

- In juni 2011 is de stichting Delta Alliance International opgericht om de organisatie meer slagkracht te geven en de Delta Alliance als onafhankelijk netwerk te kunnen profileren.
- Eén van de bestuursleden is de Nederlandse oud-minister Tineke Huizinga.
- Kees Slingerland, algemeen directeur van de Environmental Sciences Group van Wageningen UR, is directeur van Delta Alliance International.